

Veileder for planting og utvikling av menigheter i DELK

1. Innledning

DELKs «[Strategi for menighetsplanting](#)», ble vedtatt på GF 2019 og utgjør grunnlaget for dette dokumentet.

Formålet med dette dokumentet er å:

- legge til rette for en samtale som avklarer forventninger når det vurderes et samarbeide med tanke på en menighetsplante i DELK-regi. En slik samtale vil først og fremst være en *visjonær* samtale.
- klargjøre hvilke *praktiske* skritt og avgjørelser som aktørene skal ta for å gå veien fra visjon til menighetsplante, og videre til en fullverdig DELK-menighet.
- legge til rette for samtaler om etablerte DELK-menigheters sendelse og veivalg.

Med oppdrag fra Gud

All menighetsplanting og utvikling av menighetsliv er basert på det løfte og oppdrag som Herren Jesus ga: «*Jeg har fått all makt i himmelen og på jorden. Gå derfor og gjør alle folkeslag til disipler*» (Matt 28,18b-19a), jf. *Strategi for menighetsplanting*. Når Herren sender tjenere til å forvalte de nådemidler Han har gitt sin kirke, lar Han sin kraft virke. Da kan mennesker bli omvendt og bli Guds barn ved dåp og tro.

Vi som er en del av den kristne menighet, oppfordres til å følge etter Jesus i liv og tjeneste med den utrusting og de nådegaver Herren har gitt oss. Slik tar vi ansvar for å forvalte våre ressurser etter Herrens vilje (sml. 1 Pet 4,10). Vi har forventninger til at Herren også i vår tid gjennom sin menighet vil inkludere nye mennesker i sitt rike. På den måten vil visjon og motto fra *Strategi for menighetsplanting* holdes levende hos oss:

Visjon

Hver ny generasjon må møte frelsen i Kristus! Vi vil bidra gjennom å plante nye menigheter som blir åndelige hjem og kraftsentra for Guds folk, som igjen planter nye menigheter.

Motto

I Jesus, for hverandre, ut i verden – gjennom nyplantede menigheter i Norge.

2. Grunnleggende forutsetninger

En grunnleggende avklaring i en samtale om en eventuell menighetsplante i DELK-regi, vil være hvordan en ser på *Grunnregler for Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn*. Hovedpunktene her er:

- bekjennelsen til Jesus Kristus som Frelser og Herre.
- at Bibelen er det nådemiddel gjennom hvilket Gud taler til menneskene og åpenbarer seg selv, sin karakter og sin frelsesvilje.
- at dette nådemidlet, Guds ord, er den overordnede norm og kilde for tro, lære og liv.
- at de evangelisk-lutherske bekjennessskrifter som er nevnt i grunnreglene, gir uttrykk for den rette forståelse av hovedpunktene i Bibelen.

3. Punkter til samtale

Kristne menigheter/forsamlinger med en felles evangelisk-luthersk bekjennelse kan likevel ha noe ulikt syn på menighetens funksjon. Det kan derfor være viktig med en avklaring omkring synet på menigheten, enten det er modellen menighetsplanting *ved mottagelse* eller *menighetsplanting ved sendelse* (se strategidokumentet) som er aktuell. Punktene nedenfor kan være til hjelp når aktørene sammen skal avklare forventninger og ønskemål for en fremtidig menighet.

I etablerte menigheter finnes det naturlig nok en lokal tradisjon og praksis. Med jevne mellomrom er det sunt å evaluere menighetens åndelige liv og virksomhet opp mot det som er en menighets vesen og sendelse. Følgende punkter kan da også være til hjelp bl.a. i tilsynssamtaler mellom tilsynsmannen og lokalmenighetens ledelse.

En menighets vesen og sendelse

Hva tenker vi om:

- å feire gudstjenester og møter med tillit til Guds ord, slik at mennesker kan bli fornyet gjennom Ord og sakramenter?
- at menighetens eldsteråd legger til rette for at Guds ord forkynnes til gjenfødelse og et nytt liv i Kristus (Apg 10,44; Gal 3,1-3; 1 Pet 1,23)?
- at forkynnelsen av Guds ord virker en åndelig modning blant menighetsleddene (Ef 4,14-16) slik at de bærer frukt (Joh 15,16)?
- at menighetsleddene oppdager og lever ut de nådegaver hver enkelt har fått av Gud og at menighetsleddene er innstilt på frivillig innsats også utover de som eventuelt mottar lønn.
- å være en *misjonar* menighet? I dette legger vi
  - at menigheten er «i Kristus» og at de troende gjennom den Hellige Ånd blir kalt og utrustet til tjeneste for hverandre og andre (Ef 4,12). Da kan de bli sendt for å plante nye menigheter eller å nå ut til de som foreløpig ikke er nådd med evangeliet, slik Jesus sa: «Som Far har sendt meg, sender jeg dere» (Joh 20,21b).
  - at menigheten ønsker å leve verdig det kallet de har fått (Ef 4,1b), gjøre gode gjerninger i samfunnet i Jesu etterfølgelse, og forkynne Guds rike.
  - prioriterer ressurser (tid, penger osv.) for å nå mennesker, slik at de kan komme til tro på Jesus.

- F. å være en *diakonal* menighet? I dette legger vi
- at menighetsleddene ser og har omsorg for hverandre,
  - at de har et vedvarende blikk for å oppsøke, trøste og dele Jesu kjærlighet med fattige, nedbrutte, syke, ensomme og andre som trenger omsorg – både i menigheten og i lokalmiljøet rundt menigheten.

DELKs tradisjon og identitet

Hvordan stiller vi oss til å bygge felles identitet med andre DELK menigheter gjennom:

- G. å delta i DELKs misjonsprosjekter gjennom informasjon, forbønn, givertjeneste og fostring av nye utsendinger?
- H. å ta økonomisk ansvar for sin egen drift og sin(e) egne (egen) ansatte prest(er) og evt. andre medarbeidere?
- I. at menighetens åndelige ledelse består av menn som er ordinerte prester (livslang tjeneste) og innsatte eldste (åremålstjeneste)? Sammen utgjør prest og eldste menighetens eldsteråd, som har det åndelige ansvaret. I DELK har prest/eldste i prinsipp hatt samme ansvar, men presten er ordinert for regelmessig forkynnelse og forvaltning av sakramentene.
- J. at hovedsamlingene på søndagene vanligvis består vekselvis av gudstjenester ledet av prest, og søndagsmøter hvor de eldste har hovedansvaret og lekfolket gis mer plass med sine nådegaver?
- K. å oppmuntre og regelmessig legge til rette for at leke medlemmer/gjester forkynner?
- L. at en søker muligheter til å drive, eller samarbeide om, en kristen grunnskole med tanke på opplæring av menighetens barn og unge, men også som et misjonsprosjekt for å nå ut til andre, slik at flere kan inviteres inn i menighetens tro og liv? Dette kan eventuelt bety å støtte opp om allerede eksisterende kristne skoler.

Behov for og muligheter til ulike satsningsområder

Hva tenker vi om :

- M. relasjonen til eventuelt andre kristne fellesskap i området? I hvilken grad har vi forventninger til at en DELK-menighet vil styrke kristen- og menighetslivet i området? Er vi forberedt på eventuelt motstand og motsetninger?
- N. bibelgrupper, misjonsgrupper eller lignende som et grunnleggende element ved siden av søndagens gudstjeneste/møte i kirken?
- O. at hver ny generasjon menighetslemmer skal bli døpt og læres opp til å leve i Jesu etterfølgelse, slik at de kan modnes til å bli frimodige vitner om sin tro på Jesus?
- P. barne- og ungdomsarbeid? I hvilken grad er vi innstilt på å nå ut til barn og ungdommer der de befinner seg kulturelt og åndelig?
- Q. at menigheten skal ha plass til migranter og deres kulturelle uttrykk i et tverrkulturelt fellesskap i troen på Jesus?
- R. å forkynne evangeliet inn i, og å leve som menighet i en post-moderne og post-kristen kultur?
- S. familiens plass i kirke og samfunn? I vår tid vil kirken møte utfordringer angående den tradisjonelle familiens plass i samfunnet. Forventninger til familiearbeid?

- T. å legge til rette for de som ikke har egen familie?
- U. arbeid rettet mot de eldre i menigheten?
- V. mulighetene for diakonal tjeneste i menigheten og utover i samfunnet?
- W. å ha mål om – på kort eller lang sikt – å bli modermenighet for nye DELK-menigheter?

4. Praktiske skritt fra plante til menighet

Fra visjonen om en ny menighet til å bli en fullverdig DELK-menighet

1. Henvendelse

Initiativtaker(e) kan være

- aktive DELK-medlemmer som ønsker å engasjere seg for å plante en menighet på et sted eller i et lokalmiljø DELK ennå ikke har noen menighet.
- bekjennende kristne uten særlig mye erfaring med DELK som ønsker å engasjere seg for at DELK skal plante en ny menighet på deres hjemsted.

Initiativtaker(ne) henvises til misjonssekretær (MS) eller tar selv kontakt med MS for innledende forventningsavklaringer.

MS samarbeider tett med tilsynsmannen (TM) og orienterer UT-komitéen (UT) om fremdriften i forventningsavklaringene.

Samtalene avklarer om det vokser fram en felles forståelse, verdier og formulert intensjon for det tenkte initiativet. Bl.a. vektlegges de læremessige og misjonale aspektene i kap 1-3 i denne Veilederen.

Helt grunnleggende for å kunne gå videre med henvendelsen er intensjonen om å plante en menighet som også kan være reproduserende, slik det er formulert i DELKs visjon for menighetsplanting: *Hver ny generasjon må møte frelsen i Kristus! Vi vil bidra gjennom å plante nye menigheter som blir åndelige hjem og kraftsentra for Guds folk som igjen planter nye menigheter* (ref. pkt. 2 i Strategi for menighetsplanting).

Det forventes også en intensjon om at initiativet skal ha den samme økumeniske profil som kirkesamfunnet DELK har som helhet, både i åpning og begrensning (ref. pkt 4.4 i Strategi for menighetsplanting).

Det opprettes en felles forståelse for at tilknytningen mellom initiativ/menighetsplanting og kirkesamfunnet i løpet av hele prosessen avbrytes dersom enten DELK eller initiativet/planten ønsker det.

2. Igangsettelse av initiativ

UT innstiller overfor TM som gir endelig klarsignal til at initiativet settes i gang, her vektlegges felles forståelse, verdier og formulert intensjon.

Utover dette er det viktig å vise stor fleksibilitet for initiativenes egenart med hensyn til utgangspunkt og forutsetninger.

Initiativet samarbeider med lokalmenigheter i DELK. Det kan for eksempel være for tilreisende frivillige, løsning av praktiske oppgaver som regnskap, eller økonomisk støtte.

Følgende forutsettes for igangsettelse:

- Forståelse av hva som kjennetegner kirkesamfunnet som helhet og villighet til å bli mer kjent blant annet gjennom å delta på arrangement.
- Intensjon om å bli kjent med en bredde av DELKs menigheter.
- Intensjon om å ha en DELK profil.
- Intensjon om å på kortere eller lengre sikt å bli en helhetlig menighet i tråd med DELKs ordning.
- Intensjon om å nå mennesker som ikke har en tydelig tro på Jesus fra før med evangeliet
- Villighet til å rette seg lojalt etter føringer fra kirkesamfunnet ved MS og TM.
- Forsøke å avslutte eventuelt tidligere konflikter hos sentrale folk i initiativet.
- Involverte som ikke fra før har opparbeidet seg tilstrekkelig kunnskap og innsikt innen «grunnleggende plantekunnskap», bør utrustes og kurses.

Initiativet tildeles en veileder, enten MS eller den MS/TM tildeler. HS orienteres når initiativet er satt i gang.

UT og/eller TM har myndighet til å avslutte et initiativ.

3. Opptak som menighetsplante

Dersom initiativet utvikler seg til å bli en menighetsplante med jevnlig søndagsmøter og gudstjenester, henvender de seg til MS for forberedelse til å bli tatt opp som menighetsplante i DELK.

Saken drøftes i UT før behandling i LR. Saken legges evt. fram for SR, som igjen gir en uttalelse til HS. HS vedtar om initiativet blir en menighetsplante i DELK. TM avgjør hvilket eldsteråd (ER) som får hyrde- og læreansvar for menighetsplanten.

I denne vurderingen brukes bl.a. punktene A til W i denne veilederen. Progresjon og misjonar intensjon vektlegges, men alle punkter trenger ikke å være på plass.

En menighetsplante kan opprette og registrere en forening for å kunne åpne bankkonto og ta imot gaver til arbeidet. Vedtektsmal for menighetsplanter følges. Styret i foreningen vil bestå av de eksterne personer som UT/TM utpeker fra DELK, og – av egnede styrekandidater som oppnevnes/velges lokalt.

Planten kan i dette stadiet også lønne egen prest i prosjektstilling, eventuelt med hjelp fra andre menigheter og UT. Prosjektpresten plikter å rapportere jevnlig til UT om situasjonen og utviklingen i menighetsplanten. Prosjektstillingen inngår ikke i reiseruten for prester, slik menighetsplanten heller ikke gjør det. Ved hver enkelt menighetsplante der prosjektansettelse er aktuelt, skal rammene for dette vurderes i henhold til arbeidsmiljøloven.

Planten kan også i dette stadiet ha kandidater til eldstetjeneste i opplæring. Veilederen som er oppnevnt av MS/TM og prosjektpresten (hvis menighetsplanten har prosjektprest) fungerer sammen og som mentor for eldstekandidaten(e) i opplæring.

HS og/eller TM har myndighet til å avslutte en menighetsplante.

4. Opptak som fullverdig menighet.

Når planten, UT og TM vurderer det som tjenlig med opptak som selvstendig menighet iverksettes opptaksprosess som selvstendig menighet i henhold til grunnreglene §10.1.

Saken behandles i UT før behandling i LR. Saken legges fram for SR (grunnreglene §8 pkt 7d), som igjen gir en uttalelse til HS. HS vedtar om menighetsplanten blir en fullverdig menighet i DELK.

I tillegg til det som vektlegges i punkt 1, 2 og 3 må normalt følgende oppfylles (UT og TM vil gjøre individuelle vurderinger):

- 40 eller flere aktive medlemmer (stemmeberettigede og deres barn).
- Deltagelse i lokalt misjonsarbeid og i DELKs misjonsarbeid.
- En økonomisk situasjon som viser at menigheten også med lønnet prest i rimelig stilling er selvfinansierende.
- Søndagsskole eller annet barnearbeid. (Minst: fire barnefamilier som kommer på møte/gudstjeneste månedlig).
- Valgt eldste og menighetsstyre i tråd med DELKs ordninger.